

LT

LT

LT

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 6.11.2008
KOM(2008) 711 galutinis

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

kuriuo nustatoma Europos Bendrijos vardu priimtina pozicija dėl Tarptautinės konvencijos dėl banginių medžioklės reguliavimo ir jos priedo pakeitimų pasiūlymų

(pateikta Komisijos)

TARYBOS SPRENDIMAS

kuriuo nustatoma Europos Bendrijos vardu priimtina pozicija dėl Tarptautinės konvencijos dėl banginių medžioklės reguliavimo ir jos priedo pakeitimų pasiūlymų

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

- (1) EB sutarties 174 straipsnio pirmoje dalyje nustatyta, kad vienas iš Bendrijos aplinkos politikos tikslų – remti tarptautinio lygio priemones, kuriomis siekiama spręsti regionines arba pasaulines aplinkos problemas. Šis tikslas apima rūšių, įskaitant banginius, išsaugojimą pasaulio mastu. Europos bendrija yra išipareigojusi saugoti banginius bei kitus banginių šeimos žinduolius ir priėmė aplinkos apsaugos teisės aktus, užtikrinančius aukšto lygio apsaugą šioje srityje.
- (2) Buveinių direktyvos¹ IV priede išvardytos visos banginių šeimos žinduolių rūšys. Tai reiškia, kad visų rūšių banginiai yra griežtai saugomi nuo tyčinio trikdymo, gaudymo ar žudymo Bendrijos vandenyse. Pagal tą pačią direktyvą taip pat draudžiama laikyti, gabenti, parduoti ar mainyti laukinėje gamtoje sugautus šių rūšių gyvūnus. Pagal šį teisės aktą neleidžiama visiškai arba iš dalies atnaujinti jokių banginių rūšių komercinės medžioklės Bendrijos vandenyse. Kadangi banginiai yra migruojantys gyvūnai, akivaizdu, kad visus Buveinių direktyvos tikslus galima įgyvendinti tik sukūrus panašią tarptautinę reguliavimo sistemą.
- (3) Tarybos reglamentu Nr. 338/97/EB dėl laukinės faunos ir floros rūšių apsaugos kontroliuojant jų prekybą², kuriuo Europos bendrijoje įgyvendinamos Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvencijos (CITES) nuostatos, į Bendriją draudžiama įvežti banginių šeimos žinduolius, kai tai visų pirma daroma komerciniais tikslais³. Tokia aukšto lygio apsauga dar sustiprinama EB jūrų strategija⁴ ir Jūrų strategijos pagrindų direktyva⁵, kuriomis tikimasi sustiprinti banginių apsaugą EB skatinant šalis siekti bendro tikslo – užtikrinti gerą aplinkos būklę ES jūrose ir vandenynuose.

¹ Direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos, OL L 206, 1992 7 22, p. 7.

² OL L 61, 1997 3 3, p. 1.

³ Be to, Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 348/81 dėl banginių arba kitų banginių būrio gyvūnų produktų importo bendrųjų taisyklių leidžiama importuoti išvardytus produktus, tik jeigu jie nėra naudojami komerciniams tikslams.

⁴ Komisijos komunikatas Tarybai ir Europos Parlamentui „Teminė jūrų aplinkos apsaugos ir išsaugojimo strategija“, COM(2005) 504 galutinis.

⁵ 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/56/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų jūrų aplinkos politikos srityje pagrindus.

- (4) Todėl svarbiausias su banginiais susijęs Bendrijos aplinkos politikos tikslas – siekti, kad jie būtų kuo griežčiausiai saugomi. Minėtais aplinkos apsaugos teisės aktais išsamiai suderinamos taisyklės ir taip užtikrinama aukščiausio lygio apsauga.
- (5) EB banginių politika Bendrijos vandenyse nebus veiksminga, jei nebus įgyvendinami nuoseklūs pasaulinio masto veiksmai. Įgyvendindama integruotą ES jūrų politiką Komisija sieks koordinuoti Europos interesus tarptautiniais klausimais.
- (6) Tarptautinė banginių medžioklės komisija (TBMK) yra kompetentinga tarptautinė organizacija, besirūpinanti banginių išteklių išsaugojimu ir valdymu pasaulio mastu. Ji įkurta remiantis 1946 m. pasirašyta Tarptautine konvencija dėl banginių medžioklės reguliavimo (toliau – Konvencija). Konvencijos tikslas – „užtikrinti veiksmingą banginių išteklių išsaugojimą bei valdymą ir taip sudaryti sąlygas tinkamai banginių medžioklės pramonės plėtrai“ (Konvencijos preambulė). Tarptautinės banginių medžioklės komisijos narėmis gali tapti tik valstybės, kurios laikosi Konvencijos. Norint priimti Konvencijos pakeitimą, leidžiantį EB tapti nare, visi Tarptautinės banginių medžioklės komisijos nariai turėtų ratifikuoti protokolą. 1992 m. Komisija priėmė pasiūlymą⁶ dėl Bendrijos prisijungimo prie Konvencijos derybų, bet Taryba nesiėmė jokių tolesnių su šiuo pasiūlymu susijusių veiksmų. Tačiau Bendrijai suteiktas Konvencijos stebėtojos statusas.
- (7) Komercinė banginių medžioklė nutraukta 1986 m. laikantis moratoriumo, kuriam pritarė daugelis Tarptautinei banginių medžioklės komisijai priklausančių narių. Pagrindinės komercinės banginių medžioklės nutraukimo priežastys buvo abejonių keliantys įvairių banginių rūšių būklės mokslinių tyrimų rezultatai. Nuo tada pagrindinis reguliariai Tarptautinės banginių medžioklės komisijos posėdžiuose svarstomas klausimas – ar banginių išteklių jau pakankamai atkurti, kad būtų galima panaikinti komercinės banginių medžioklės draudimą užtikrinant reikiamą komercinės banginių medžioklės kontrolę.
- (8) Dėl dvejų Tarptautinės banginių medžioklės komisijos įgaliojimų reguliuoti banginių medžioklę ir išsaugoti banginius ilgainiui pagrindinės banginių medžioklei pritariančios ir jai nepritariančios valstybės pasidalijo į dvi priešiškas stovyklas. Pagrindinės banginių medžioklei pritariančios valstybės (pvz., Japonija, Islandija ir Norvegija) nuolat protestuoja prieš moratoriumą ir toliau medžioja banginius, jų teigimu, moksliniais ar kitais išimtiniais tikslais.
- (9) Kaip apibrėžta minėtuose teisės aktuose, Tarptautinės banginių medžioklės komisijos nustatytas bendrasis komercinės banginių medžioklės draudimas (dėl jo susitarta Tarptautinėje banginių medžioklės komisijoje) atitinka EB politiką. Svarbu, kad Tarptautinė banginių medžioklės komisija užtikrintų veiksmingą banginių apsaugą visame pasaulyje. Todėl 21 ES valstybė narė,

⁶ Tarybos sprendimo, kuriuo suteikiamas įgaliojimas Komisijai Bendrijos vardu derėtis dėl protokolo, iš dalies keičiančio Tarptautinę konvenciją dėl banginių medžioklės reguliavimo, Vašingtonas, 1946 m. gruodžio 2 d., projektas COM(92) 316.

priklausanti Tarptautinės banginių medžioklės komisijai⁷, kiekviename Tarptautinės banginių medžioklės komisijos posėdyje turi pareikšti savo poziciją dėl Bendrijai pagal kompetenciją priklausančių pasiūlymų.

- (10) Laikantis EB sutarties 10 straipsnyje numatyto ištikimo bendradarbiavimo principo ir vieningo atstovavimo Bendrijai tarptautiniu mastu principo, nepaprastai svarbu, kad valstybės narės pasirengtų Tarptautinės banginių medžioklės komisijos posėdžiams –Taryboje priimtų bendrą poziciją. Dėl Bendrijai suteikto stebėtojos statuso apribojimų, tokią poziciją Tarptautinėje banginių medžioklės komisijoje veikdamos kartu ir paisydamos Bendrijos interesų turėtų išreikšti valstybės narės. Taip pat būtina, kad kitos valstybės narės, dar nepriklausančios Tarptautinei banginių medžioklės komisijai, paspartintų savo prisijungimo prie jos procedūrą. Tiktai veikdamos išvien ir formuluodamos Bendrijos poziciją ES valstybės narės galės užtikrinti, kad bus sukurta ir įgyvendinta tinkama bei veiksminga tarptautinė banginių apsaugos reguliavimo sistema.
- (11) Tuo tikslu Komisija teikia Tarybai sprendimo pasiūlymą remdamasi šiais teisiniais pagrindais: 175 straipsniu (aplinkosaugos politika) ir 300 straipsnio 2 dalies 2 punktu, kad būtų nustatyta pozicija, kurią Bendrijos vardu patvirtins laikantis susitarimo įsteigta institucija, kai ta institucija priims teisinę galią turinčius sprendimus. Deramai atsižvelgiant į aplinkos apsaugos tikslus, kurių turi siekti Europos bendrija Tarptautinėje banginių medžioklės komisijoje susidarius tokioms aplinkybėms, Sutarties 37 straipsnis nesiūlomas kaip veiksmingas šio sprendimo teisinis pagrindas. Tai daroma nepažeidžiant išimtinės Europos bendrijos kompetencijos jūros išteklių srityje, remiantis Sutarties 3 straipsnio 1 dalies e punkto nuostatomis kartu su Sutarties 32 straipsniu ir I priedu, o atitinkamai ir visų gyvųjų vandens išteklių srityje pagal bendrąją žuvininkystės politiką remiantis Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2371/2002⁸. Tai neturėtų būti precedentas būsimoms deryboms dėl minėtų reglamentu reglamentuojamų gyvųjų vandens išteklių išsaugojimo ir valdymo.
- (12) Tarptautinės banginių medžioklės komisijos sprendimai iš dalies pakeisti Konvencijos priedą įgyja teisinę galią, nes jie įsigalioja per nustatytą laiką ir jų nereikia ratifikuoti⁹. Nuo tada, kai įsigaliojo draudimas, beveik visuose Tarptautinės banginių medžioklės komisijos posėdžiuose Japonija siūlydavo iš dalies pakeisti Konvencijos priedą, kad tam tikromis sąlygomis banginius būtų leista medžioti ir kad būtų *de facto* panaikintas tam tikrų rūšių gyvūnų medžioklės draudimas. Bendrija neturi galimybės inicijuoti ir atlikti vidaus procedūrų, kad suformuluotų savo poziciją tik po to, kai kiti Tarptautinės banginių medžioklės komisijos nariai pateikia pakeitimų pasiūlymus, nes jie gali būti teikiami ne vėliau kaip 60 dienų prieš kiekvieną Tarptautinės banginių medžioklės komisijos posėdį. Be to, kadangi Bendrijos siūlomas tikslas yra remti išsamios tarptautinės sistemos, taikytinos bet kokiai banginių

⁷ Austrija, Belgija, Kipras, Čekija, Danija, Suomija, Prancūzija, Vokietija, Graikija, Vengrija, Airija, Italija, Liuksemburgas, Nyderlandai, Portugalija, Slovakija, Slovėnija, Ispanija, Švedija, Jungtinė Karalystė, Rumunija.

⁸ 2002 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2371/2002 dėl žuvų išteklių apsaugos ir tausojančio naudojimo pagal bendrąją žuvininkystės politiką, OL L 358, 2002 12 1, p. 59–80.

⁹ Žr. Konvencijos V straipsnį. Jei šalis nepaprieštarauja, pagal 3 dalį priedo pakeitimai šalims tampa privalomi per devyniasdešimt dienų.

medžioklės veiklai, sukūrimą ir bendrosiomis iniciatyvomis priešintis komercinės banginių medžioklės moratoriumo panaikinimui, Taryba jau gali priimti Bendrijos poziciją būsimiems Tarptautinės banginių medžioklės komisijos posėdžiams.

- (13) Be to, Bendrija turėtų taip pat pritarti tiems priedo pakeitimams, kuriais siekiama įkurti banginių draustinius, ir priešintis pasiūlymams iš dalies pakeisti Tarptautinės banginių medžioklės komisijos darbo tvarkos taisyklės siekiant praplėsti slaptojo balsavimo sistemos taikymo sritį, nes tai prieštarautų Orhuso konvencijos, kurią Bendrija ir jos valstybės narės yra pasirašiusios, neapibrėžtų tikslams, o ypač jos 3 straipsnio 7 daliai.
- (14) Šis Tarybos sprendimo pasiūlymas grindžiamas Tarybos sprendimu, kurį 2008 m. birželio 5 d. priėmė Aplinkos Taryba remdamasi Komisijos pasiūlymu¹⁰. Priėmus Tarybos sprendimą Bendrijai buvo sudaryta galimybė 2008 m. birželio mėn. vykusiame 60-ajame kasmetiniame Tarptautinės banginių medžioklės komisijos posėdyje Santjage derinti savo poziciją tam tikrais klausimais.

¹⁰ COM(2007) 821 galutinis.

TARYBOS SPRENDIMAS

kuriuo nustatoma Europos Bendrijos vardu priimtina pozicija dėl Tarptautinės konvencijos dėl banginių medžioklės reguliavimo ir jos priedo pakeitimų pasiūlymų

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 175 straipsnio 1 dalį kartu su jos 300 straipsnio 2 dalies antra pastraipa,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą¹¹,

kadangi:

- (1) EB sutarties 174 straipsnio pirmoje dalyje teigiama, kad vienas iš Bendrijos aplinkos politikos tikslų – remti tarptautinio lygio priemones, kuriomis siekiama spręsti regionines ir pasaulines aplinkos problemas.
- (2) Direktyvoje 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (Buveinių direktyva)¹² visos banginių šeimos žinduolių rūšys nurodomos kaip Bendrijos svarbos rūšys, ir reikalaujama, kad valstybės narės išlaikytų arba atkurtų palankią šių rūšių išsaugojimo būklę tose savo teritorijos dalyse, kurioms taikoma Sutartis. Visi banginių šeimos žinduoliai išvardyti Sutarties IV priede. Todėl visų rūšių banginiai yra griežtai saugomi nuo tyčinio trikdymo, gaudymo ar žudymo Bendrijos vandenyse. Ta pačia Direktyva taip pat draudžiama laikyti, gabenti, parduoti ar mainyti laukinėje gamtoje sugautus šių rūšių egzempliorius.
- (3) Tarybos reglamentu Nr. 338/97/EB dėl laukinės faunos ir floros rūšių apsaugos kontroliuojant jų prekybą¹³ kuriuo EB įgyvendinamos Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvencijos (CITES) nuostatos, į Bendriją draudžiama įvežti banginių šeimos žinduolius, kai tai visų pirma daroma komerciniais tikslais¹⁴.
- (4) Banginiai yra migruojančių rūšių atstovai. Todėl su banginiais susijusi EB politika ir teisės aktai bus Bendrijos vandenyse bus taikomi veiksmingiau, jei jie bus remiami įgyvendinant pasaulinio masto veiksmus.
- (5) Tarptautinė banginių medžioklės komisija (IWC) yra kompetentinga tarptautinė organizacija, atsakinga už banginių rūšių išsaugojimą ir valdymą visame pasaulyje. Ji įkurta remiantis 1946 m. pasirašyta Tarptautine konvencija dėl banginių medžioklės reguliavimo (ICRW). Prie Tarptautinės banginių medžioklės komisijos gali prisijungti tik šalių vyriausybės. Tarptautinės banginių medžioklės komisijos narės yra 21 ES

¹¹ OL C , , p. .

¹² OL L 206, 1992 22 7, p. 7.

¹³ OL L 61, 1997 3 3, p. 1.

¹⁴ Be to, Tarybos reglamentu (EEB) 348/81 dėl banginių arba kitų banginių būrio gyvūnų produktų importo bendrųjų taisyklių leidžiama importuoti išvardytus produktus tik jeigu jie nėra naudojami komerciniams tikslams.

valstybė narė¹⁵. Europos bendrijai Tarptautinėje banginių medžioklės komisijoje suteiktas stebėtojos statusas, o jai atstovauja Komisija.

- (6) Komercinė banginių medžioklė nutraukta 1986 m. pagal moratoriumą, kuriam pritarė dauguma Tarptautinės banginių medžioklės komisijai priklausančių valstybių. Pagrindinės banginių medžioklei pritariančios valstybės nuolat prieštarauja moratoriumui ir toliau medžioja banginius, jų teigimu, moksliniais ar kitais išimtiniais tikslais.
- (7) 2008 m. birželio mėn. Santjage vykusiame 60-ajame kasmetiniame Tarptautinės banginių medžioklės komisijos posėdyje pradėtas svarbus procesas, kuriuo Tarptautinė banginių medžioklės komisija žengė žingsnį pirmyn. Valstybės narės turėtų stengtis konstruktyviai dalyvauti visose diskusijose, atsižvelgdamos į tikslą užtikrinti veiksmingos tarptautinės reguliavimo sistemos sukūrimą.
- (8) Tarptautinė banginių medžioklės komisija veikia vadovaudamasi Konvencijos priedu, kuriuo reguliuojama banginių medžioklė visame pasaulyje. Konvencijos priedas laikomas sudedamąja jos dalimi. Jis yra privalomas Konvencijos šalims, ir jame pateikiamos išsamios banginių medžioklės taisyklės atsižvelgiant į banginių išteklių išsaugojimo ir naudojimo poreikius. Jo nuostatos ir pakeitimai šalims yra privalomi, išskyrus atvejus, kai šalis oficialiai prieštarauja pakeitimui pagal Tarptautinės konvencijos dėl banginių medžioklės reguliavimo V straipsnio 3 dalį.
- (9) Tarptautinėje banginių medžioklės komisijoje priimti sprendimų iš dalies pakeisti priedą pasiūlymai gali turėti teisinę galią ir įtaką siekiant su banginiais susijusių Bendrijos politikos ir teisės aktų tikslų. Kai kuriais reguliariai Tarptautinės banginių medžioklės komisijos posėdžiuose svarstyti pateikiamais pasiūlymais siekiama leisti medžioti banginius nustatant kvotas ir taikant administracines priemones arba įkurti banginių draustinius; šiems pasiūlymams įvertinti reikia Bendrijos pozicijos.
- (10) Deramai atsižvelgiant į aplinkos tikslus, kurių Europos bendrija turėtų siekti Tarptautinėje banginių medžioklės komisijoje susidarius tokioms aplinkybėms, Sutarties 37 straipsnis nesiūlomas kaip veiksmingas šio sprendimo teisinis pagrindas. Tai daroma nepažeidžiant išimtinės Europos bendrijos kompetencijos jūros išteklių srityje remiantis Sutarties 3 straipsnio 1 dalies e punkto nuostatomis kartu su Sutarties 32 straipsniu ir I priedu, o atitinkamai ir visų gyvųjų vandens išteklių srityje pagal bendrąją žuvininkystės politiką remiantis Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2371/2002¹⁶. Tai neturėtų būti precedentas būsimoms deryboms dėl minėtu reglamentu reglamentuojamų gyvųjų vandens išteklių išsaugojimo ir valdymo.
- (11) Pagal EB sutarties 10 straipsnį valstybės narės yra įsipareigojusios laikytis lojalaus bendradarbiavimo principo ir negali prisiimti Bendrijos teisės aktuose neapibrėžtų įsipareigojimų, kurie galėtų turėti įtakos Bendrijos taisyklėms arba pakeisti jų taikymo sritį.
- (12) Kadangi Bendrija turi stebėtojos statusą Tarptautinėje banginių medžioklės komisijoje, Bendrijos poziciją jos kompetencijai priklausančiais klausimais turėtų tvirtinti Taryba, o išreikšti – valstybės narės, veikdamos kartu ir paisydamos Bendrijos interesų.

¹⁵ Austrija, Belgija, Kipras, Čekija, Danija, Suomija, Prancūzija, Vokietija, Graikija, Vengrija, Airija, Italija, Liuksemburgas, Nyderlandai, Portugalija, Slovakija, Slovėnija, Ispanija, Jungtinė Karalystė, Rumunija.

¹⁶ 2002 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2371/2002 dėl žuvų išteklių apsaugos ir tausojančio naudojimo pagal bendrąją žuvininkystės politiką, OL L 358, 2002 12 31, p. 59–80.

- (13) Tarptautinės banginių medžioklės komisijos posėdžiuose Bendrija ir valstybės narės turėtų glaudžiai bendradarbiauti, kad užtikrintų, jog bet kokie Tarptautinės konvencijos dėl banginių medžioklės reguliavimo pakeitimai atitiktų Bendrijos banginių politikos ir teisės aktų tikslus,

NUSPRENDĖ:

1 straipsnis

Bendrijos pozicija Tarptautinės banginių medžioklės komisijos posėdžiuose atitinka šio sprendimo priedą. Ją išreiškia valstybės narės, veikdamos kartu ir paisydamos Bendrijos interesus.

2 straipsnis

Jei yra tikimybė, kad nauja mokslinė ar techninė informacija, pateikta prieš Tarptautinės banginių medžioklės komisijos posėdžius arba per juos, gali turėti įtakos 1 straipsnyje minėtai pozicijai arba kai vietoje pateikiami pasiūlymai, kurie neaptariami Bendrijos pozicijoje, dėl tokio pasiūlymo suformuluojama suderinta pozicija (įskaitant jos formulavimą vietoje) iki tol, kai šis pasiūlymas pateikiamas balsuoti.

Priimta

Tarybos vardu

Pirmininkas

[...]

PRIEDAS

- (1) Pats svarbiausias Europos bendrijos tikslas Tarptautinėje banginių medžioklės komisijoje – užtikrinti, kad būtų sukurta veiksminga tarptautinė banginių išsaugojimo ir valdymo reguliavimo sistema, kuri leistų užtikrinti, kad ateityje banginių išsaugojimo būklė bus žymiai pagerinta, ir pagal kurią visą banginių medžioklės veiklą kontroliuotų Tarptautinė banginių medžioklės komisija.
- (2) Veikdamos kartu ir paisydamos Bendrijos interesų, valstybės narės suformuluoja tokią poziciją dėl Tarptautinės banginių medžioklės komisijos sprendimo pasiūlymo:
 - (a) palaikyti moratoriumo dėl komercinės banginių medžioklės pratęsimą priede;
 - (b) priešintis bet kokiems moratoriumo dėl komercinės banginių medžioklės pratęsimui galintiems pakenkti pasiūlymams dėl naujų Konvencijoje šiuo metu nenumatytų naujų banginių medžioklės rūšių, išskyrus atvejus, kai tokie pasiūlymai leistų užtikrinti, kad ateityje bus žymiai pagerinta banginių išsaugojimo būklė, o visą banginių medžioklės veiklą kontroliuos Tarptautinė banginių medžioklės komisija;
 - (c) palaikyti pasiūlymus įkurti banginių draustinius laikantis Tarptautinės banginių medžioklės komisijos nustatytų taisyklių;
 - (d) palaikyti pasiūlymus dėl vietinių gyventojų banginių medžioklės prasimaitinimo tikslais valdymo, su sąlyga, kad nekliamas pavojus atitinkamų rūšių apsaugai, deramai atsižvelgiant į atsargumo principą ir Mokslo komiteto patarimus, ir su sąlyga, kad banginių medžioklės veikla bus tinkamai reguliuojama, o gaudymo tikslai atitiks dokumentų patvirtintus ir pripažįstamus tikslus;
 - (e) palaikyti pasiūlymus, kuriais siekiama nutraukti Tarptautinės banginių medžioklės komisijos nekontroliuojamą „mokslinę banginių medžioklę“;
 - (f) priešintis bet kokiems pasiūlymams iš dalies pakeisti Tarptautinės banginių medžioklės komisijos darbo tvarkos taisykles siekiant praplėsti slaptojo balsavimo taikymo sritį.